

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. X. Ludovicus Antonius De Noailles Gallus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

No. X.

LUDOVICUS ANTONIUS DE NOAILLES GALLUS.

Ludovicus Antonius tit. S. Mariæ super Minervam Cardinalis de Noailles Gallus Archiepiscopus Parisiensis natus est Ao. 1651. ex principe Noaliorum familiâ, quæ gentilitiam suam sedem in oppido Noailles Provinciæ Lemoicensis ex antiquissimis retro temporibus obtinet. Ex eâ jamdum Anno 1008 Guintrandus Noalius inlytâ famâ inclaruit. Ejus nepos S. Ludovicum IX. Galliarum regem in Palæstinam secutus est, victriçia Christiani nominis trophæa in terris infidelium erecturus. In sæculo XV. vixit Franciscus Noalius, suo ævo Sapienciæ choragus per Galliam habitus; nam compluribus legationibus Romam, Constantinopolim, nec non ad Anglos & Venetos obitis, ne qua pars orbis esset, quæ Noalios ignoraret, effecit: ne sua etiam apud Parisienses beneficia intermorerentur, vir sapientissimus copiosissimè instructam bibliothecam, & rarissimis manuscriptis in linguâ Gracâ celeberrimam, Sorbonæ reliquit, ut illa sapientiæ lumina ejusmodi literariis thesauris magis magisque ditescerent. Elapso sæculo XVI prodigiosâ bellica virtute inclaruit Annas Noalius, Eminentissimi nostri Purpurati famigeratus parens, qui duodecimum annum vixdum egressus, Martem secutus est, & ea fortitudinis bellicæ specimina edidit, ut meritissimo heroi Præfectura comitatûs Ruscinonensis, & Perpinianum oppidum à Rege committeretur; nec etiam ante arma deposuit, quàm dum vitam, perpetuò sub galeâ actam, annos quinquaginta septem natus, bellicis fractus laboribus Anno 1678 terminaret. Filios post se reliquit Ludovicum Annum Julium primogenitum, patriarum virtutum non minus, ac præfecturarum hæredem: Secundò genitus est Eminentissimus noster Purpuratus Ludovicus Antonius, de quò hic sermo: tertio genitus Jacobus, terrâ marique bellorum archistrategus celeberrimus, idémque inlyti Ordinis Melitensium eques, & ejus nomine ad Ludovicum XIV legatus gloriæ suæ & vitæ terminum invenit Ao. 1712. Quartò genitus Joannes Franciscus superioris Algerniæ Præfectus, Martiâ non minus virtute celeberrimum nomen erat; sed & hoc belli fulmen Gallia extinctum luxit An. 1696. Post eos omnes elatos restabat adhuc natu minimus Joannes Baptista Ludovicus Gasto, Catalauni in Campania Episcopus; verùm & hoc sapientiæ lumen extinctum Ao. 1720 docta Pallas indoluit, & finus madidis oculis Eminentissimus noster Purpuratus aspexit, quem solum ex tot illustrissimæ familiæ suæ syderibus fors reliquum fecit; nam & Princeps soror, quam unicam nactus est, Ludovica Anna, marchioni Lavandino nuptui collocata, inimicâ mortis falce abrepta erat Ao. 1693. Ergo unus omnium instar nobis sit Eminentissimus Cardinalis Ludovicus Antonius; quem equidem pium, rectum, juris ac æqui observantissimum Gallia deprædicat. Duodevigesimum annum vixdum egressus, rarâ apud principes viros in ea saltem ætate felicitate doctoratûs lauream, insignis Theologus adeptus est. Mox anno 1679 Divonæ Cadurcorum Episcopus creabatur, optimus pascendis gregibus pastor visus. Anno 1680 Catalauni in Campania episcopus factus, Franciæ Paribus annumeratum se vidit. Anno 1695 archiepiscopatum Parisiensem, Regis Christianissimi animo in insignem hunc virum ut plurimum propendente adeptus est. Anno 1697 Hymnum Ambresianum in Metropolitanâ Parisiensi ob pacem Riswickiensem inter principes Christianos conclusam, solemniter incantabat Ao. 1698 sacram purpuram à suis æquè virtutibus ac regio favore insigniter commendatus, ab Innocentio XII. obti

obtinuit; mox Sacrum biretum è manibus ipsius regis, qui in eo excolendo totus erat, recepit 22. Julii. Cùm regi pro impetratâ purpurâ gratias acturus in aulam se conferret, rex magnificè testatus est, se ex eo purpurâ honore, quo condecoratus esset, plûs gaudii percipere, quàm ipsèmet, utpote ab omni ambitu alienissimus inde lataretur. Statim postea decanus juridicæ facultatis in celeberrima universitate Parisiensi assumptus est: quem enim digniori suffragio Sacra Themis sibi seligeret quàm principem hunc virum? cui nihil magis unquam solemne fuit, quàm suum cuilibet tribuere, quem juris & æqui tam observantem dicunt, ut solos illos jurisperitos sincerissimo affectu complectatur, quos probitatis fama commendat; contra reliquos cane pejus & angue odio habeat, qui justitiam procrastinando aut malè administrando, lucello turpiter inhiant, qui denique miserorum patronus ipsèmet est, quos ad se recurrentes benignissimè fovet, & paterno plusquam affectu complectitur. Anno 1701 Principi Africano, sacris lustralibus undis abluto sacram Synaxin vir in propaganda religione Zelosissimus distribuit. Anno 1709 cùm gravissima frumenti penuria Galliam urgeret, ad placandam divinam iram, frequentes processiones, in omnem quaquaversus partem sollicitus pastor indixit. Eodem anno ex argentea sua suppellectili, ut regium ararium sublevaret, numos cudi curavit. Anno 1714 in principe Magnæ Virginis ecclesiâ sacram Hostiam deo primùm libavit, simulque solemnem missam, super eadem arâ annuè celebrandam, munificè dotavit. Anno 1715 piis, manibus Ludovici XIV. funebria persolvit. Inde à Principe Aureliacensi, in quem ob teneram regis ætatem totius regni administratio reclinabat, consilii ecclesiastici præses denominatus est. Tunc quidem cœlo Gallico aliqua dissensionum nubila sese intendebant, quos suis hic Phoebus radiis ex integro dissipurus creditur. Certè anno 1720 Mensè Martio post complura amicabilia colloquia cum Eminentissimis Purpuratis Rohano & Bissio Galliæ luminibus in charissimos amplexus ibat, non passurus florentissimum regnum in incertò opinionum diutius jactari, aut ulla Gallico soli maculas offundi. Planè Benedictus XIII. novus oriens felicitatis Bosphorus, gallicum cœlum intelligentiæ suæ lumine ex toto animabit, Eminentissimo nostro Purpurato ad eum ceu stellam polarem unicè respiciente, eoque naviculam, diu jactatam, cursu non aberraturo dirigente. Anno 1717 cùm magnus Moscorum Princeps Parisiis aliquamdiu commoraretur, & admirabili prudentiâ suâ neminem non in summam admirationem raperet, etiam Eminentissimus noster Purpuratus, pro summâ suâ in hospites humanitate eundem invisit; Tunc quidem de summis quibusvis rebus Sermonem sapientissimè conferebant, id quisque miratus in altero, quò & ipse vicissim mirantem rapiebat. Planè docti & integerrimi Antistitis laudem ab externo principe reulit, qui felicem regnorum suorum statum tunc denique futurum referebat, si tales Apollines sacris præsiderent. Ao. 1719 Christianissimum regem Ludovic. XV. sacro Chrysmate inunxit, eum ad pugnam adversus hostes quoscunque, quos erinnys in genus humanum immittit, fortiter subeundam animando. Superi tenellos principis artus in Herculeum robur excre-scere sinant, ut sacra trophæa per Christianum orbem ubivis locorum explicet. Cùm etiam idem Eminentissimus Purpuratus intelligeret in celeberrimo hospitali Parisiensi, quod invalidorum vocant, ubi regiâ munificentia duces æquè ac milites exantlatis belli laboribus exhaustis sustentantur, complures reperiri, qui sacro confirmationis Chrysmate inuncti nunquam fuerint, indignum ratus, eos in numerum militum venire, qui militia Christi necdum ex toto initiati essent, fortissima exhortatione eos impulit, ut salutari hoc sacramento roborarentur, Christi milites impofterum futuri, cùm terris militare desissent. Anno 1720 cùm Libitina in urbe Massiliensi strages innumeras faceret, supplicationem Parisiis indixit, & facundissimo ore edocuit, cumlata moralium peccata putridum illum fontem existere, ex quo tot mala, ingenti calamitate in orbem inuncantia, unice profluerent. Eodem anno cùm cupida mortalium mens Missispiensibus lucris, uno veluti cestro abrepta, mirum caperetur, clericis per totum suum archiepiscopatum graviter interdixit, ne terrestribus hisce curis se implicarent, & satis haberent, ut Ecclesiarum suarum curis sedulo intenti, sua denique suosque unicè curarent; neque enim ignorabat optimus antistes, divitias hamum esse, quo animi etiam probissimorum nunquam non miserrimè inescantur. Anno 1721 Zelosissimi hujus Principis operâ in Sacræ Romanæ Ecclesiæ gremium rediit Comes Sperlingus. natione Suecus, maximarum opum hæres, quibus Christum præhabuit. Eodem anno Rhedonibus In Britannia horrendo incendio misere absumptis, eo plurimorum incendio medullitus Tangebatur, & subsidio charitativo miseros non modò ipsèmet sublevavit, verùm etiam ut ab aliis sublevarentur, provida per suum archiepiscopatum curâ procuravit. Sub initium hujus Anno 1725 placidissimus hic senex graviter decubuit; ne tamen hic sol tam cito dispareret, pauperum preces efficisse videntur, in quos tam profusa liberalitate fertur, ut tam insignes elemosynarios, amplissima Gallia paucos enumeret. Dignissimus proinde, quem in sinum Abrahæ Angeli aliquando deportent, cùm facultates ejus in cœlestes thesauros manus pauperum iamdum deportaverint, corde ibi indubiè futuro, ubi thesaurus reperiuntur.